

Nr 219.

Av herr **Nerman**, om sänkning av rösträttsåldern vid elektorsval och val av ledamöter till riksdagens andra kammare.

Sedan många år tillbaka har Sveriges breda folklager framfört krav om allmän politisk rösträtt från 20 eller 21 års ålder. Författningsändringar rörande rösträtten har även vidtagits, men det berättigade kravet rörande åldersgränsen har icke uppfyllts.

Under den tid då endast de besuttna grupperna ägde rösträtt sammanföll rösträttsåldern med myndighetsåldern. Och det är först vid den »allmänna» rösträttens genomförande som rösträttsåldern höjts. Syftet därmed är fullt tydligt. Det har gällt för de maktägande att koppla bort den ofta mer radikalt betonade ungdomen från rösträttens utövande. Vid den graderade röstskalans tillämpning kunde nämligen arbetarungdomen på grund av fattigdom utöva ringa eller inget inflytande på valens utgång. Vid röstskalans slopande uteslöts helt enkelt de första årsklasserna av den myndiga ungdomen från rätten att över huvud taget delta i val. Därvid kom man emellertid även på andra områden in i fullständigt ohållbara förhållanden. Som exempel härpå torde endast behöva nämnas, huru minimiåldern för rösträtt vid val av ledamöter till riksdagens andra kammare fastställdes till 23 år, under det minimiåldern för rösträtt vid landstingsval samt vid val av elektorer till första kammaren fastställdes till 27 år. Därigenom berövades omkring 200,000 medborgare sin rösträtt vid de val, då 23-årsåldern tillämpas, och omkring 600,000 vid de val, då 27-årsåldern tillämpas. Då valbarheten till riksdagens andra kammare är 25 år, kommer man vidare till så orimliga förhållanden, att en person, som anses mogen att väljas till ledamot av riksdagen, ej anses mogen att avlämna en röstsedel vid landstingsval eller för val av elektorer.

Vid flera tillfällen har det väckts motioner i riksdagen om sänkning av rösträttsåldern. Hittills har emellertid dessa ej vunnit riksdagens bifall. De här ovan påtalade orimligheterna kvarstår därför alltjämt. Då jag anser, att bestämmelserna rörande minimiåldern för rösträttens utövande för närvarande är fullständigt orättvisa, föreslår jag, dels att rösträttsåldern måtte sänkas, dels att enhetliga bestämmelser härutinnan måtte fastställas.

Jag hemställer,

att riksdagen, såsom vilande till vidare grundlagsenlig behandling, måtte besluta, att paragraferna 6 och 16 i riksdagsordningen ska erhålla nedanstående ändrade lydelse:

§ 6.

9) Valrätt vid elektorsval tillkommer envar i kommunens allmänna angelägenheter röstberättigad.

§ 16.

Valrätt tillkommer envar man och kvinna, som är svensk undersåte och senast under näst föregående kalenderår uppnått tjugo års ålder.

Stockholm den 22 januari 1932.

Ture Nerman.
